

4

DEMOKANAAL
3DTV van
start op **23.5**

6-7

HERTZINGER
nieuwe provider
ASTRA2CONNECT

8-9

25 JAAR SES:
"Het was een tijd van **PIONIEREN**
en heel veel **IMPROVISEREN**"

10

HD motor van
digitalisering
in **DUITSLAND**

11

Robert Zaal
geeft **RTVNH**
meer kleur

12

Bekende kop
en schotel:
ARNO VERMEULEN

BEREIK 23.5° OOST IN BENELUX GROEIT NAAR 530.000 HUISHOUDENS

ASTRA grootste en snelst groeiende **HDTV**-platform

Het gaat 'buitenaards goed' met ASTRA in de Benelux. De bereikcijfers zijn flink gestegen, de (HDTV-)samenwerking met CanalDigitaal verloopt in Nederland zeer voorspoedig en zelfs de rechter draagt satellietontvangst een warm hart toe, zoals verderop in deze editie blijkt.

ASTRA 23.5° Oost heeft zich in korte tijd bewezen als snel groeiende nieuwe satellietpositie voor de Benelux. Volgens marktonderzoek van TNS NIPO in opdracht van satellietbedrijf SES ASTRA was eind vorig jaar 65 procent van de Nederlandse ASTRA-satelliethuishoudens in staat programma's via de ASTRA 23.5° Oost positie te ontvangen, een groei van 28 procent over 2009. In de gehele Benelux zijn inmiddels 530.000 huishoudens in staat de ASTRA 23.5° Oost positie te ontvangen, 110.000 huishoudens meer in vergelijking met afgelopen jaar. ➤

Andrei Noppe van M7 Group (links) en Bill Wijdeveld (ASTRA) zijn blij met de nieuwe satellietcapaciteit op 23.5° Oost.

Andrei Noppe

“Wij zijn ervan overtuigd dat satelliet ook in Nederland de beste infrastructuur is om HDTV te ontwikkelen”

De snelle groei van het bereik van ASTRA 23.5° Oost is in minder dan drie jaar tijd tot stand gekomen en kan met name worden toegeschreven aan de komst van de regionale publieke zenders en een toenemend aantal HD-zenders via provider CanalDigitaal. Inmiddels zijn vrijwel alle Nederlandse landelijke zenders in HD beschikbaar via het HD-pakket van CanalDigitaal op ASTRA 23.5° oost. Met in totaal meer dan 25 voor Nederland beschikbare HD-zenders is ASTRA daarmee het grootste en snelst groeiende HDTV-platform van Nederland.

Extra transponders

Dat is mede te danken aan een recente overeenkomst tussen ASTRA en M7 Group SA, eigenaar van de Nederlandse satelliettelevisie-aanbieder CanalDigitaal, voor twee nieuwe transponders op de ASTRA 23.5° Oost positie. Deze nieuwe satellietcapaciteit wordt gebruikt voor aanzienlijke uitbreiding van het HDTV-aanbod van CanalDigitaal. Andrei Noppe, Executive Vice President bij M7 Group SA, de aanbieder van CanalDigitaal in Nederland: “Door de samenwerking met ASTRA kunnen wij optimaal inspelen op de groeiende behoefte aan HD-diensten. Wij zijn ervan overtuigd dat

satelliet ook in Nederland de beste infrastructuur is om HDTV te ontwikkelen.”

Beste mogelijkheden

Dat werd nog eens onderstreept tijdens de laatste Olympische Winterspelen in Vancouver. Voor bezitters van een High Definition televisiescherm die bijvoorbeeld het schaatsen ook in haarscherp HD wilden bekijken, bood de ASTRA-satelliet veruit de beste mogelijkheden. Bill Wijdeveld, algemeen directeur ASTRA Benelux: “Ook de komende sportzomer - met onder meer het WK voetbal en de Tour de France - zal via diverse HD-zenders op ASTRA te zien zijn. Maar ook voor liefhebbers van film, cultuur, muziek en documentaires bieden ASTRA en CanalDigitaal de meest uitgebreide keuze aan HD-programma's.”

“We zijn dan ook zeer blij met de snelle ontwikkeling van de ASTRA 23.5° Oost positie, zeker gezien de korte periode waarin dit is gerealiseerd. Het is het resultaat van een geslaagde samenwerking van alle betrokken marktpartijen: regionale omroepen, CanalDigitaal en de satellietvakhandel. Met de verdere groei van het HD-aanbod in het verschiet en het WK voetbal deze zomer verwachten we dit jaar een verdere groei van het ontvangstbereik van ASTRA 23.5° Oost.” ■

REGIOZENDERS STIMULEREN BEREIK 23.5° IN PROVINCIE

Uit het TNS NIPO-onderzoek is ook gebleken dat de regionale zenders een relatief groot huishoudbereik hebben opgebouwd in de diverse provincies. Waar het ASTRA 23.5° Oost-bereik landelijk op 65 procent van alle satelliethuishoudens ligt, komt dat in de diverse provincies uit op gemiddeld 70 procent.

Dat is vooral met dank aan de populariteit van de regionale omroepen. Uitschieter blijkt Friesland, waar bijna 80 procent van alle satelliethuishoudens zegt Omrop Fryslân via ASTRA 23.5° Oost te kunnen ontvangen.

Volgens de uitkomsten van de ASTRA Satellite Monitors waren er eind 2009 in heel Europa overigens 125 miljoen huishoudens die programma's via ASTRA konden ontvangen, waarvan 57 miljoen via een individuele of gedeelde schotelantenne.

Ook de Tour de France zal via Astra op diverse zenders te zien zijn in HD.

CanalDigitaal start grootschalige 'Beleef HD' campagne

Om het snel groeiende HD-aanbod van CanalDigitaal zo breed mogelijk onder de aandacht te brengen, is CanalDigitaal met een uitgebreide campagne op televisie en radio van start gegaan.

Waar het in voorgaande campagnes vooral om het gemak en de prijs ging, staat nu de beleving van HD centraal. Met inmiddels bijna 20 HD-zenders in haar aanbod, aangevuld met vele free-to-air HD-kanalen op ASTRA, mag CanalDigitaal zich met recht het grootste HDTV-platform van Nederland noemen. Met het oog op de komende sportzomer biedt dat kansen voor open doel...

De campagne bestaat uit televisie-commercials van 30 en 15 seconden en een radiospot van 20 seconden op de grote landelijke radio- en televisiestations. De commercials dienen de consument naar een nieuw interactief actieplatform op internet te trekken: canaldigitaal.nl/beleefhd. De actieperiode loopt gedurende de maanden mei, juni en juli.

Speciale rol satellietvakhandel

Voortbouwend op het 'Beleef HD' offensief, zullen ASTRA en CanalDigitaal vanaf 1 juni in samenwerking met de betere

satellietvakhandelaren een speciale HD-sportzomercampagne starten. Alle tot nu toe gecertificeerde ASTRA Service Dealers krijgen de gelegenheid mee te liften op een HD-zomercampagne, waarbij onder meer promotiemateriaal en radiospots bij de regionale omroepen zullen worden ingezet. De website www.scherpinhd.nl, die afgelopen winter al was ingezet voor de HD-wintercampagne, wordt hiervoor in een zomers en sportief jasje gestoken. Op deze site zal ook een overzicht te vinden zijn van de diverse zenders die deze sportevenementen in HD gaan uitzenden.

HD-aanbod via ASTRA op een rij

Voor het groeiend aantal bezitters van een High Definition televisiescherm biedt de ASTRA-satelliet veruit het grootste aanbod aan HDTV-kanalen, meer dan 25.

Via CanalDigitaal

- Nederland 1, 2 en 3 HD
- RTL 4, 5 en 7 HD
- SBS 6, NET 5 en Veronica HD
- History HD
- Eurosport HD
- Discovery HD
- National Geographic HD
- MTVN HD
- BravaHDTV
- Eén HD
- Ketnet/Canvas HD

- Film1 HD
- Sport1 HD

Diverse free-to-air zenders waaronder:

- Anixe HD
- ARTE HD
- ARD HD
- ZDF HD
- Servus TV HD
- Eins Festival HD

Meer keuze met minder schotels

"Sorry, ik was een beetje misselijk." Historische eerste woorden van toenmalig staatssecretaris Rick van der Ploeg, toen hij in de vroege ochtend van 21 januari 1999 nog maar net op tijd uit zijn dienstauto stapte om het eerste GSO-project aan de Amsterdamse Lindengracht te openen.

Van die misselijkheid was al snel niets meer te merken toen hij in gloedvolle bewoordingen GSO (Gemeenschappelijke Satelliet Ontvangst) verwelkomde als een uitstekende concept om de wildgroei van individuele schotelantennes tegen te gaan en tegelijkertijd keuzevrijheid te bevorderen. Ter illustratie bracht hij met een laatste tikje tegen een gemeenschappelijke schotelanne CNN – kort daarvoor van de kabel verwijderd – via de ASTRA-satelliet weer terug in Amsterdam.

Anno 2010 is het GSO-concept actueler dan ooit, zeker in het licht van een recente uitspraak van het Amsterdams Gerechtshof, waarmee het willekeurig verbieden van individuele schotelantennes aan banden is gelegd. Deze uitspraak zou voor woningcorporaties en gemeenten dan ook een extra stimulans moeten zijn om het GSO-concept door te voeren bij nieuwbouw en renovatie, onder het motto: meer keuze met minder schotels. Want al zeg ik het zelf: het programma-aanbod van de ASTRA-satellieten blijft ongeëvenaard en buitenaards goed, inmiddels al 25 jaar lang!

Bill Wijdeveld
Algemeen Directeur ASTRA Benelux

3DTV-demokanaal van start op 23.5° Oost

3DTV is here. Na de verpletterende bioscoop-ervaring in drie dimensies met de film *Avatar* lijkt iedereen klaar om ook thuis in 3D naar de televisie te kijken. SES ASTRA begint in mei een speciaal 3DTV-demokanaal zodat iedereen kennis kan maken met deze nieuwe dimensie van de televisie.

3DTV is een *hot topic*. Volgens recent onderzoek van *Futuresource Consulting* zal in 2015 maar liefst 30 procent van de Europese televisiehuishoudens over een 3DTV-scherm beschikken; in de Verenigde Staten zal dat percentage dan al tegen de 70 procent zijn. "We verwachten dat 3D een van de *next big things* is," zegt Ferdinand Kayser, president en CEO van SES ASTRA, "maar er is nog geen vaste standaard bepaald. Gelukkig zijn de huidige ontvangers geschikt voor de doorgifte van 3DTV. Mensen hebben natuurlijk wel een nieuwe televisie nodig, die geschikt is voor 3D-weergave. Het is ons doel om de komende maanden te komen tot een eenduidige standaard, verwarring is niet in het belang van de kijker. Gelukkig bestaat er al een 3D-standaard voor Blu-ray. In 2004 deden we al iets soortgelijks voor HD-televisie, toen slaagden we er ook in mee te werken aan de initiatieven voor een eenduidige oplossing."

Samenwerking

Begin mei gaat het speciale 3D-demokanaal van SES ASTRA van start op de 23.5° Oost-positie. Deze is in eerste instantie bedoeld om de nieuwe techniek te kunnen laten zien op de winkelvloer. De satellietexploitant werkt hiervoor samen met Samsung, dat sinds begin april ook in Nederland de eerste 3D-televisies verkoopt. Als onderdeel van de samenwerking zal Samsung als eerste 3D-programma's leveren voor het demokanaal. SH Shin, President en CEO van Samsung Electronics Europa: "Als eerste leverancier van 3D-televisies voor de consumentenmarkt, opereert Samsung in de voorste linies van 3D-innovatie. Door samen te werken met ASTRA, kunnen wij via het demokanaal als eerste fabrikant het vernieuwende karakter van 3D-televisie laten zien."

Omroepen actief

Overall in Europa maken omroepen plannen voor 3DTV. In Groot-Brittannië is Sky de onbetwiste leider en in Frankrijk maakt Canal+ zich op om nog voor de kerst met een 3D-kanaal te beginnen.

Begin april zond Sky de voetbalwedstrijd tussen Manchester United en Chelsea als eerste live uit in 3D. Meer wedstrijden uit de Premier League zullen volgen. Omdat er nog maar weinig geschikte toestellen zijn, gaan Britten overal in het land naar pubs met een 3D-televisie.

Eurosport heeft inmiddels aangekondigd het tennis op Roland Garros in 3D uit te zenden, onder meer via de ASTRA-satelliet. In Nederland verzorgde Sport1 al een eerste live-uitzending van het Augusta Masters golftoernooi in 3D. In de Verenigde Staten lopen met name

sportzender ESPN en satelliettelevisie-exploitant DirecTV, die voorbereidingen treft om maar liefst drie verschillende 3D-zenders te beginnen, voorop.

Net als met HD is satelliet bij uitstek geschikt om snel een aanbod aan 3D-kanalen te brengen. Door gebruik te maken van zogenaamde *frame compatible 3D Stereo* technologie kunnen 3D-uitzendingen bovendien met bestaande HD set-top boxen worden ontvangen. 3D kan hierdoor als extra 'premium' voor bestaande HD-kijkers worden gepositioneerd. ■

3DTV EN ASTRA OP HET MEDIAPARK JAARCONGRES

3DTV is een van de hoofd-thema's op het Mediapark Jaarcongres 2010 op 9 juni. ASTRA is een van sponsors en zal aanwezig zijn met een stand aanwezig, waar uiteraard het 3D-demokanaal te bekijken zal zijn. In diverse sessies zullen gedurende de dag experts uit de diverse geledingen van de '3D-keten' spreken over de stand van zaken en ingaan op de mogelijkheden en uitdagingen die er bij 3DTV in het verschiet liggen. Voor meer informatie: www.mediaparkjaarcongres.nl

Satcenter staat voor service en kwaliteit

Een aantal satellietvakhandelaren heeft de krachten gebundeld in stichting Satcenter. Doel is om klanten van satelliettelevisie duidelijk te maken dat de deelnemende bedrijven staan voor betrouwbare service en uitstekende kwaliteit.

Ja, je kunt Satcenter wel vergelijken met de Keurslager, zegt Cor Jagtenberg. Hij is eigenaar van vakhandelaar SMH Digitaal in Doorn én secretaris van Satcenter. "Al langere tijd liepen enkele vakhandelaren met het plan rond om meer met elkaar te gaan samenwerken. Vooral bij reclamecampagnes is dat handig. In je eentje kun je geen zendtijd op de landelijke radio kopen, maar gezamenlijk kan dat wel." Niet elk bedrijf kan zomaar deelnemen aan Satcenter, legt Jagtenberg uit. "We staan voor service en kwaliteit. Alle Satcenter-bedrijven zijn ASTRA-gecertificeerd én CanalDigitaal Excellent

Dealer. We zijn allemaal goed bereikbare ondernemers met een showroom die elke dag open is. En we leveren allemaal ASTRA2Connect."

Geen dozenschuivers

In de visie van Jagtenberg gaan 'dozenschuiven' en satelliettelevisie niet samen. "Grote ketens als BCC verkopen satelliettelevisie als hapklare brokken. Er is meestal geen demo-opstelling in de winkels en de kennis van de medewerkers is minimaal. Wij vinden dat voor satelliettelevisie een flinke dosis professionaliteit vereist is en leggen er eer in om mooie installaties te maken voor onze klanten, met alles erop en eraan: een discreet gemonteerde schotel die goed is uitgericht, mooi weggewerkte kabels en een ontvanger die precies doet wat de klant ervan verwacht. Klanten waarderen de service en het persoonlijk contact."

Met een advertentie in *Totaal TV*, waarin ook ASTRA participeert, laat Satcenter voor het eerst iets van zich horen aan

de klanten, vertelt Jagtenberg. "Maar er komt binnenkort nog veel meer aan, we zijn nog maar net begonnen." ■

www.satcenter.nl

GSO BLIJFT UITSTEKEND ALTERNATIEF

Rechter weerlegt verbod op schotelantennes

De plaatsing van schotelantennes mag niet zonder meer worden verboden. Dat volgt uit een recente uitspraak van het Gerechtshof in Amsterdam. Hierin werd een vordering tot verwijdering van een schotelantenne, onder verwijzing naar een eerder arrest van het Europees Hof, afgewezen.

In dit arrest werd overwogen dat alleen zwaarwegende algemene belangen het recht op vrije informatievergaring, zoals vastgelegd in artikel 10 EVRM, kunnen beperken. Het Gerechtshof in Amsterdam oordeelde dat hiervan in dit geval geen sprake was. Volgens het Europees Hof mag daarnaast

niet snel worden aangenomen dat er sprake is van een redelijk alternatief. Die situatie is pas aan de orde als dit alternatief minstens hetzelfde biedt als de schotelantenne. In de zaak die voor het Gerechtshof in Amsterdam speelde, werd vastgesteld dat via internet een beperkter aantal zenders kan worden ontvangen.

Internet werd om die reden dan ook niet beschouwd als redelijk alternatief voor de ontvangst van televisiezenders via een schotelantenne.

Daarbij geeft het Europees Hof nog nadrukkelijk aan dat het soort informatie niet belangrijk is. Ook puur entertainment valt onder de reikwijdte van artikel 10 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). In dit artikel is bepaald dat iedereen de vrijheid heeft om de informatie te ontvangen die men wenst.

Bill Wijdeveld: "Deze uitspraak is een doorbraak in de rechtspraak en een overwinning voor de vrijheid van ontvangst. We gaan er vanuit dat hiermee ook de groeiende trend naar onrechtmatige schotelverboden wordt stopgezet. De uitspraak zou woningcorporaties en gemeenten er overigens niet van moeten weerhouden om waar mogelijk gemeenschappelijke satellietinstallaties te introduceren, omdat dit de noodzaak van individuele schotels kan helpen verminderen en de keuzevrijheid van bewoners vergroot." ■

"De satelliet werkt gewoon

Pieter Hertzinger: "We kunnen het ook organisatorisch prima aan."

HERTZINGER is de nieuwe provider voor ASTRA2Connect, ASTRA's tweeweg breedbanddienst. Een interview met oprichter en directeur Pieter Hertzinger. "Eindelijk een goede internetverbinding voor mensen in het buitengebied."

Nog maar een paar weken geleden heeft Pieter Hertzinger met zijn bedrijf een gloednieuw pand betrokken in Leusden. Een pand dat vol zit met de nieuwste snufjes, onder meer op het gebied van domotica. Hertzinger laat een klein *touch screen* zien dat aan de muur is bevestigd. Via dat scherm kan hij onder andere licht en klimaat in het hele pand regelen. "Domotica hangt al jaren boven de markt, maar nu gaat het echt doorbreken. Het is betaalbaar én gebruiksvriendelijk geworden."

Als Pieter Hertzinger zo iets zegt, dan moet je er serieus rekening mee houden dat het ook echt gebeurt. Ga maar na: ruim twintig jaar geleden was Hertzinger een van de eerste verkopers en installateurs van satellietinstallaties. Vervolgens pionierde hij in samenwerking met ASTRA met het GSO-concept (Gereed voor Satelliet Ontvangst), waarmee hij via één centrale schotelinstallatie op het dak honderden huishoudens in flats en appartementencomplexen tegelijk ontsloot voor satellietontvangst (en later ook voor andere infrastructuur). De teller van het aantal door Hertzingers bedrijf gemonteerde aansluitingen staat inmiddels op 15.000.

ASTRA2Connect is je nieuwste product. Waarom ben je provider voor Nederland en België geworden?

"Omdat mijn bedrijf al helemaal is ingericht op dit soort producten. We hebben al vele jaren ervaring met satellietcommunicatie. We hebben een eerste- en tweedelijns helpdesk, dus we kunnen het ook organisatorisch prima aan. En *last but not least* geloof ik in de kracht van ASTRA2Connect."

Wat maakt ASTRA2Connect dan tot een goed product?

"Het is geen internetproduct voor de massa, zoals de kabel of adsl, en juist daarin schuilt de kracht. Voor mensen die wonen in het 'buitengebied' is dit verreweg de beste mogelijkheid om – eindelijk – een goede internetverbinding te hebben. De doelgroep agrariërs ligt natuurlijk voor de hand. Waar voorheen de bandbreedte ontbrak, kunnen ze nu hun administratie doen via het web. Dat betekent een enorm efficiëncyvoordeel. Maar we zien ook kansen bij tal van andere doelgroepen. Denk aan de recreatiemarkt en de klein-zakelijke markt."

ASTRA2Connect geschikt voor...

- Agrariërs en andere huishoudens in 'buitengebieden'
- Mensen met een camper of caravan die altijd online willen zijn
- Mensen met een tweede huis in binnen- of buitenland
- Bouwputten waar (tijdelijk) telefonie en internet moet zijn en men niet afhankelijk wil zijn van een dure KPN-verbinding
- Bedrijven die het systeem als backup gebruiken voor telefonie en internet

altijd”

Kan een boer niet gewoon met een dongel op internet?

“De dekking van UMTS is tegenwoordig behoorlijk, maar juist op die plekken waar de boeren wonen, is er ook geen UMTS. Er zijn in Nederland wat dat betreft nog heel wat *white spots*. Voor een telecomprovider is het ook niet rendabel om een dure mast neer te zetten voor vijf boerderijen. Je hebt verder misschien wel GPRS, maar dat is veel te traag, daar zit je ook niet op te wachten. Dus voor die huishoudens is ASTRA2Connect niet alleen het beste, maar ook het enige alternatief.”

Kun je met ASTRA2Connect nog meer dan alleen internetten?

“Jazeker, bellen! Mensen met een tweede huis in Frankrijk kunnen dankzij hun ASTRA-setje gewoon met hun 020-nummer bellen. Dat is echt véél goedkoper dan je mobiele telefoon gebruiken. Verder zijn we druk bezig om ook het faxen te regelen via ASTRA2Connect, dat is dan weer makkelijk voor de agrariërs. Het is technisch redelijk complex omdat faxen analoog is, maar ik heb goede hoop dat het ons gaat lukken. En we gaan ASTRA2Connect aanbieden als backup-systeem.”

Hoe werkt dat dan?

“Bedrijven in de zakelijke markt die willen dat internet en de telefoon het altijd blijven doen, kunnen ASTRA2Connect installeren als backup-systeem. Want KPN of de kabel ligt er nog wel eens uit, dat blijven kwetsbare infrastructures. Stel dat zo'n storing optreedt, dan neemt de satelliet het automatisch over. Kijk, dat is nu een van de grote voordelen van de satelliet: het werkt gewoon altijd.” ■

“Domotica gaat nu echt doorbreken.”

KORTING DANKZIJ SUBSIDIE

Mede dankzij de inspanningen van ASTRA Benelux en CDA-Tweede Kamerlid Joop Atsma is een subsidieregeling van kracht die agrarische ondernemingen korting biedt (tot 200 euro) op ASTRA2Connect. Daarnaast zorgen HERTZINGER, ASTRA en LTO Commerce gezamenlijk voor gedegen voorlichting over aanschaf en installatie van ASTRA2Connect. De subsidieregeling liep tot eind april, maar is inmiddels verlengd tot 10 juni 2010. Zie voor het laatste nieuws hierover: www.ltocommerce.nl/astra

OVER HERTZINGER

Van jongs af aan is Pieter Hertzinger bezig met techniek. Als puber had hij al zijn eigen piratenstation op de radio. Toen een kennis op zoek was naar een schotelantenne en deze pas na een paar dagen had gevonden, dacht Hertzinger: hier zit handel in. Zo begon hij ruim 23 jaar geleden zijn eigen bedrijf als verkoper en installateur van schotelinstallaties.

Op het moment dat ASTRA de Nederlandse markt betrad, braken mooie jaren aan. De satellietmarkt groeide snel, digitaal deed zijn intrede en de eerste GSO-projecten kwamen van de grond. Bij al die ontwikkelingen was Hertzinger er als de kippen bij. Inmiddels heeft HERTZINGER zo'n 15.000 woningen 'Gereed gemaakt voor Satelliet

Ontvangst'. De opdrachtgevers, veelal woningcorporaties, betalen een klein bedrag (ongeveer 1 euro) per bewoner per maand voor service en onderhoud. Gaandeweg werd zijn bedrijf steeds meer een groothandel. Hij begon versterkers en multiswitches aan de vakhandel te leveren, later kwamen daar schotels en ontvangers bij. Sinds 2003 is HERTZINGER ook kabelexploitant. Het bedrijf levert niet alleen de materialen, maar ook de programma's (rechten). Voor de komende jaren denkt Pieter Hertzinger dat domotica – het centraal regelen van alle apparatuur in een woning of kantoor – definitief zal doorbreken. Zie ook www.hertzinger.nl

HERTZINGER SLUIT GSO-OVEREENKOMST MET M7

HERTZINGER Satelliet Ontvangst en M7 Group hebben overeenstemming bereikt om de digitale televisiediensten van CanalDigitaal via de Gemeenschappelijke Satelliet Ontvangstsystemen (GSO) van HERTZINGER aan te bieden. Met deze overeenkomst is HERTZINGER in staat om een volwaardige digitale televisiedienst te verkopen binnen alle GSO-systemen die door haar worden beheerd.

Om de instap verder te verlagen voor bewoners van projecten waar HERTZINGER actief is, zal per huishouden de eerste digitale (HD-) ontvanger gratis worden aangeboden.

M7 Group levert in eerste instantie drie verschillende pakketten aan HERTZINGER, gebaseerd op de succesvolle HD Smartpack-formule van CanalDigitaal.

Pieter Hertzinger: “Met kabel, glasvezel en Digitenne is er natuurlijk concurrentie, maar dankzij deze samenwerking blijft satelliet zich positief onderscheiden op kwaliteit, inhoud en prijs; zeker met het enorme HD-aanbod. Het kwaliteitsverschil met andere infrastructures is duidelijk zichtbaar. Met deze samenwerking en de laatste uitspraak van het Gerechtshof in Amsterdam is GSO hét alternatief voor gestapelde bouw.”

Doorbraakdeal voor SES in 1989 met Sky Television. Van links naar rechts: Jim Styles, Rupert Murdoch, Alan Sugar en Marcus Bicknell.

25 jaar SES: de muis die brulde...

Geen geld, geen frequenties, geen wettelijke toestemming, geen satelliet, geen raket, geen tv-kanalen, geen klanten, geen schotels en geen kijkers: de Luxemburgse eigenaar en beheerder van het ASTRA satellietstelsel SES, toen nog voluit Société Européenne des Satellites, had in 1985 alleen een piepklein kantoor naast het treinstation van Luxemburg, waar de eerste (en enige) bedrijfstechnicus letterlijk met rokende soldeerbout bureau hield...

Niemand kon toen bevroeden dat het riskante en volgens sommigen zelfs onbezonnen initiatief van Luxemburgs' voormalig premier Jacques Santer en diens voorganger Pierre Werner zou uitgroeien tot wat het nu is: een succesvol en financieel zeer gezond satellietbedrijf met noteringen aan de beurzen van Parijs en Luxemburg. Dankzij een vloot van meer dan veertig satellieten verspreid over 26 orbitale posties bereikt SES inmiddels 99 procent van de wereldbevolking met meer dan 13.000 omroep- en breedbanddiensten. De kleine Luxemburgse muis van weleer heeft dus behoorlijk gebruld... In maart dit jaar was het precies een kwart eeuw geleden dat SES van start ging als

eigenaar en beheerder van de eerste ASTRA-satelliet. Mede dankzij 'doorbraakcontracten' met onder meer Rupert Murdoch's Sky Television en de Duitse publieke en commerciële omroepen, werd ASTRA-satellietontvangst al snel een groot succes. De lancering van RTL Véronique in 1989 betekende ook in het dichtbekabelde Nederland de start van de satellietmarkt.

Kippenvel

De toenmalige mede-initiatiefnemers Freddy Thyse en Ruud Hendriks constateerden het al in de vorige Footprint, ter gelegenheid van het twintigjarig bestaan van RTL: "Het allereerste signaal van RTL

Véronique via ASTRA dat wij op de Fransiscusweg in Hilversum konden zien, dat was echt kippenvel." John de Jong, de huidige manager distributie en al twintig jaar werkzaam bij RTL Nederland, kan zich dat wel voorstellen. "Die ASTRA 1A-satelliet was toen heel belangrijk voor ons. Inmiddels heeft het satellietplatform zich natuurlijk enorm bewezen, met hoge beeldkwaliteit en een trouwe schare kijkers. Ik heb eigenlijk louter positieve ervaringen, al zal het voor ASTRA een uitdaging zijn om – gezien de toegenomen concurrentie – door te blijven groeien."

Alexander Oudendijk, de Nederlandse Chief Commercial Officer bij SES ASTRA, blijft echter optimistisch. "Dankzij nauwe samenwerking met onze partners heeft ASTRA een uitstekende positie in de Nederlandse markt opgebouwd voor verdere groei, met name via ASTRA 23.5° Oost voor programma-aanbieders die nu de stap naar HDTV gaan zetten. Bovendien biedt deze positie volop expansiemogelijkheden voor de nabije toekomst."

Marcus Bicknell, tussen 1986 en 1990 commercieel directeur bij SES en tegenwoordig lid van de Board of Directors, legt de footprint uit van de ASTRA 1A-satelliet.

Het ASTRA grondstation in Betzdorf had in 1989 maar één uplinkschotel.

satellietmarkt een enorme ontwikkelings-slag gemaakt en ging als eerste met digitale televisie van start. De situatie is nu weer heel anders met HDTV en straks 3DTV als belangrijkste inzet voor stevige concurrentie tussen infrastructuren. De satelliet is hiervoor prima gepositieerd. Kortom, *never a dull moment!* En zo is in het dichtbekabelde Nederland de ASTRA-satelliet een niet meer weg te denken infrastructuur voor de ontvangst van televisie, radio en breedband internet. Inmiddels is ASTRA ook de grootste aanbieder van HDTV-zenders en blijven nieuwe diensten een speerpunt, zoals bijvoorbeeld 3DTV-uitzendingen. Romain Bausch, President & CEO van SES: "Betrouwbaarheid, kwaliteit, innovatie en een nauwe samenwerking met onze klanten beschouwen we als de belangrijkste ingrediënten voor ons succes over de afgelopen 25 jaar. De snelle ontwikkeling van de Nederlandse satellietmarkt bevestigt bovendien dat onze satellieten een uitstekende aanvullende rol kunnen spelen in markten die van oudsher worden gedomineerd door vaste infrastructuren." ■

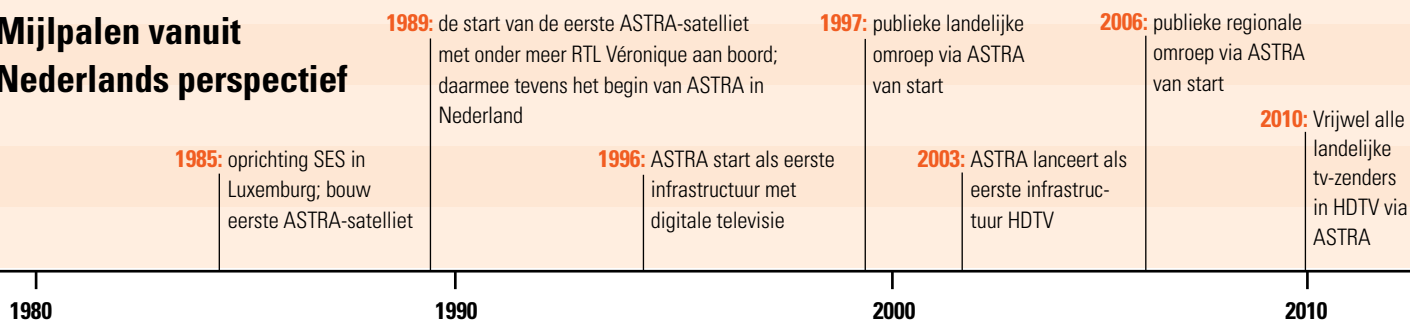
"Het was een tijd van pionieren en heel veel improviseren"

Bill Wijdeveld, Algemeen Directeur ASTRA Benelux, begon op 1 juni 1991 zijn loopbaan bij SES op het Luxemburgse hoofdkantoor als 'marketing manager UK, Scandinavia & Benelux' en heeft dus een belangrijk deel van de SES-geschiedenis meegemaakt. "Het is en blijft een prachtbedrijf om voor te werken, in een markt waar de ontwikkelingen elkaar in hoog tempo opvolgen en waar de concurrentie stevig is. Toen ik bij SES begon, was de ASTRA 1B nog maar net operationeel en was het nog analoge tv wat de klok sloeg. Het was een tijd van pionieren en heel veel improviseren. Het marketingteam bestond uit een handjevol mensen en 'zelfwerkzaamheid' was daarom een eerste vereiste."

Niet aan te slepen

"Op de Nederlandse satellietmarkt zette toen vooral Amstrad de toon als vrijwel enige leverancier van analoge ontvangers. Door de enorme vraag vanuit de buitengebieden bleek de satelliehandel al snel zeer lucratief en de eerste Luxcrypt-decodertjes voor – toen nog - RTL Véronique waren als snel niet meer aan te slepen. Ik herinner me nog goed de eerste serie seminars voor de vakhandel in benauwde, bomvolle bovenzaaltjes... Satelliettelevisie had in die tijd natuurlijk ook nog iets magisch. De satellietvakhandel vond het allemaal prachtig en verdiende er een prima boterham aan." "Met de komst van MultiChoice en later CanalDigitaal heeft de Nederlandse

Mijlpalen vanuit Nederlands perspectief

HD de motor van digitalisering in Duitsland

HDTV heeft de laatste maanden een enorme sprint genomen op de Duitse markt. Na een aarzelende start groeit het aantal HD-zenders en kijkers met een HD-ontvanger in huis razendsnel.

▲ *Ferdinand Kayser: "HD is een echte massamarkt aan het worden."*

"HD is een echte massamarkt aan het worden," aldus Ferdinand Kayser, president en CEO van SES ASTRA. "Op dit moment kijken in heel Europa zes miljoen huishoudens naar HD-uitzendingen via ASTRA." Met bijna 2,9 miljoen huishoudens die HD kijken, is het Verenigd Koninkrijk nog de grootste HD-markt van Europa, maar Duitsland maakt een snelle opmars met naar schatting ruim 1,3 miljoen HD-huishoudens. Het abonnee-televisieplatform Sky Deutschland heeft inmiddels meer dan 220.000 HD-abonnees. In december 2009 werden op de Duitse markt voor het eerst meer HD-satellietontvangers verkocht dan SD (standaard definitie)-apparaten. Inmiddels hebben 22 miljoen Duitsers al een HD ready (of Full HD) televisie in huis staan, volgens de laatste cijfers van onderzoeksbureau GfK. Het potentieel voor de ontvangst van HD-zenders blijkt dus enorm; voldoende aanbod is dan dus wel cruciaal.

23 HD-zenders

"Het aantal HD-kanalen voor de Duitse markt groeit snel," zegt Wolfgang Elsässer, directeur van ASTRA Deutschland. "In januari telden we met de komst van Sat.1 HD, Pro Sieben HD en Kabel

eins HD in totaal zeventien Duitstalige HD-kanalen. In februari kwamen daar ARD Das Erste HD en ZDF HD bij en Sky heeft nog eens vier nieuwe zenders aangekondigd voor juli. Dat betekent dat we dan 23 HD-zenders hebben."

Met dit aantal maakt Duitsland een enorme sprong voorwaarts op de Europese ranglijst van landen met HD-kanalen. In januari schoof het op van de zeventiende naar de vierde plaats, nog achter Groot-Brittannië, Frankrijk en Polen. "Een jaar geleden stonden we nog achter Albanië..." aldus Elsässer.

In Duitsland is een flink aantal zenders *free-to-air* te ontvangen, dus ongecodeerd. Dat zijn de publieke omroepen ARD, ZDF en Arte, maar ook het commerciële Servus HD uit Oostenrijk en de filmzender Anixe HD. Het voordeel van deze

vrij te ontvangen zenders is dat ze ook in Nederland en België met elke HD-satellietontvanger te zien zijn. Daarnaast is het aanbod voor de Duitse kijker nog groter. Het abonnee-tv platform van Sky heeft zeven HD-kanalen met films, sport en bekende merken als Discovery, National Geographic, Disney en History.

HD+

Inmiddels hebben de twee grootste Duitse commerciële omroepbedrijven, RTL en ProSiebenSat.1, vijf kanalen in het speciaal voor Duitsland bestemde HD+ platform. Kijkers hebben hiervoor een speciale HD+ ontvanger nodig en een eigen smart card. Bij elke verkochte satelliet tuner is deze kaart, die recht geeft op twaalf maanden kijken, inbegrepen; daarna moet de kaart weer worden opgeladen voor een jaar à raison van 50 euro.

"Met HD+ gaat het beter dan verwacht"

"Met HD+ gaat het beter dan verwacht," aldus Kayser. "We hebben al 600.000 smart cards aan de fabrikanten geleverd en daar kwamen in februari nog eens 100.000 bij." Kayser verwacht dat in de loop van dit jaar nog meer zenders zich zullen aanmelden voor HD+.

In Oostenrijk is de ORF ook bijzonder actief met HD. In 2008 begon ORF als een van de eerste publieke kanalen met het volledig uitzenden van haar eerste net in HD-kwaliteit. Eind 2009 kwam daar de HD-versie van ORF 2 bij.

Satelliet is voorlopig de beste en grootste bron voor HD-zenders: 94 procent van alle HD-kanalen in Europa is beschikbaar via de schotel. SES ASTRA telde eind april 120 HD-zenders, een aantal dat zeker zal groeien tot minstens 130 voor het einde van dit jaar. "Satelliet is de beste infrastructuur voor HD, zowel voor de zenders als voor de kijkers," aldus Kayser. "We zijn op dit moment marktleider met een grote voorsprong." ■

“Onze nieuwsuitzendingen zijn van topkwaliteit”

RTV Noord-Holland was altijd een degelijk regionaal station, maar tegelijkertijd ook een tikje grijs. Samen met hoofdredacteur Dink Binnendijk heeft algemeen directeur Robert Zaal gepoogd de zender de afgelopen jaren wat meer kleur te geven.

Meer smoel geven aan RTV Noord-Holland. Dat was de opdracht die Robert Zaal zichzelf gaf toen hij ruim zeven jaar geleden aantrad als directeur. “RTV Noord-Holland had zijn zaakjes prima voor elkaar. Maar hoofdredacteur Dink Binnendijk en ik vonden dat er meer potentie in zat. Steeds wanneer een mogelijke fusie met AT5 in het nieuws kwam, werd gezegd: ‘AT5 is de *beauty* en RTV Noord-Holland heeft de poen.’ Ik denk dat de verhoudingen inmiddels meer in balans zijn.”

Kok Martin

Regelmatige kijkers van *De Wereld Draait Door* zullen beamen dat RTV Noord-Holland weer helemaal op de kaart staat. Een tijd lang was de a-typische kok Martin een graag geziene gast in de rubriek *De tv draait door*. In een van de fragmenten zei Martin bijvoorbeeld dat vuile nagels vanzelf schoon worden wanneer je gehakt kneedt. “Martin is inderdaad een mooie illustratie van ons nieuwe imago,” zegt Zaal. “Je vindt hem geweldig of je ergert je dood aan hem, maar in beide gevallen blijf je kijken. Hetzelfde geldt voor voetbalanalist Ton Ojers – ook dat is een spraakmakende figuur.”

Toch moeten we niet denken dat RTV Noord-Holland is veranderd in een station met louter controversiële figuren. Ze vormen slechts de omlijsting van het harde, serieuze nieuws dat de kern is van de programmering, legt Zaal uit. “We hebben het geluk dat Noord-Holland een provincie is waar veel gebeurt. Ik durf wel te stellen dat de kwaliteit van

onze nieuwsuitzendingen van topniveau is. Dat heeft niet zozeer met geld te maken, als wel met scherpzinnigheid. Hier gebeuren veel dingen die ook voor landelijke media interessant zijn, neem de val van Dirk Scheringa en DSB. Dus de NOS is hier ook vaak op bezoek – dat houdt ons scherp. Na verloop van tijd vertrekken de landelijke media weer uit de provincie en kan RTV Noord-Holland zorgen voor de nodige regionale verdieping. DSB en de ex-medewerkers volgen we natuurlijk nog steeds intensief. Als regionale zender voegen we dus echt iets toe.”

Thema's

Een van de moeilijkheden van Noord-Holland is de enorme diversiteit van de provincie. De verschillen tussen Amsterdam, de kop van Noord-Holland, Texel en het Gooi zijn behoorlijk groot. Zaal: “Ja, wat dat betreft is dit een uitdagende provincie. Toch proberen we in geografisch opzicht iedereen zoveel mogelijk te bedienen. Wat daarbij helpt, is dat we een aantal thema's hebben benoemd waar we prioriteit aan geven. Dan moet je denken aan de Noord-Zuidlijn, Schiphol, Corus en de reactor in Petten. Maar ook alcohol en drugs is een thema, omdat die problematiek met name in Volendam en West-Friesland speelt.”

De kijkers van RTV Noord-Holland zijn voornamelijk 35 jaar en ouder. “Dat is bij de meeste regionale zenders het geval,” zegt Zaal. “Het is gewoon lastig om met informatieve programma's jonge kijkers te trekken, al proberen we het zo laagdrempelig mogelijk te doen.” ■

RTV Noord-Holland is gratis via de satelliet te ontvangen op de 23.5° Oost-positie.

“TROUWE SATELLIETGROEP KOESTEREN”

Als voormalig directeur van ROOS, het samenwerkingsverband van de publieke regionale omroepen, was Robert Zaal een vurig pleitbezorger van ‘regionale satellietverspreiding’. Wat vindt hij van de huidige situatie in dat opzicht?

“Satelliet is voor veel mensen een belangrijke toegangsbron tot regionale televisie en radio en ik ben blij dat we die dienst kunnen bieden. Het is in ons land niet de grootste groep, maar wel een hele

trouwe en die koesteren we.” Radio Noord-Holland is een sterk merk in de provincie, met veel interactieve programma's waarbij luisteraars kunnen inbellen. Zaal: “Vooral aan die programma's merken we dat we tegenwoordig overal te ontvangen zijn: via kabel, internet en satelliet. Want bij die inbelprogramma's belt men werkelijk overal vandaan – het blijft echt niet beperkt tot de regio.”

*Robert Zaal:
“In geografisch opzicht proberen we iedereen zoveel mogelijk te bedienen.”*

DE BEKENDE KOP EN SCHOTEL: ARNO VERMEULEN

In de rubriek *De bekende kop en schotel* wordt het kijk- en eventueel ook luistergedrag van een vermaarde 'satellietontvanger' nader onder de loep genomen. In deze aflevering staat NOS' chef voetbal en voetbalcommentator Arno Vermeulen centraal.

“Mijn werk is een prima alibi om de baas over de televisie te spelen”

Arno Vermeulen: “Als de hond tijdens het Sportjournaal op de afstandsbediening stapt, wordt dat bij mij thuis met luid applaus ontvangen.”

“Ik was er vroeg bij, want ik heb al dertien jaar een schotel. De keuze was destijds vanzelfsprekend, want ik werkte bij Canal+ en we zonden via satelliet uit als betaaltelevisie. Ik vind het een mooie manier van tv kijken en kwaliteit speelt daarbij een hoofdrol. Vooral sport wil ik – ook beroepsmatig – goed zien. Toen ik verhuisde, is mijn schotel mee- verhuisd. Ik heb goed vergelijkings-

materiaal, want in mijn werkkamer kijk ik via de kabel. Analoog. Geloof me: een gruwel nu ik beter weet.”

Sportkijker

“Ik vind het fascinerend om de wereld onder een knop te hebben. Ik zap wel eens een rondje, maar meer uit nieuwsgierigheid. Dan stuit ik op Andalusia TV, Chinese, Koreaanse zenders – je kunt het zo gek niet verzinnen – en denk: geinig dat we dat ook hebben. Er is zelfs een kanaal waar ze 24/7 treinreizen op uitzenden. Misschien leuk voor een hobbyist, maar dan zit ik niet aan de buis gekluisterd... In de praktijk kijk ik vooral naar Nederlandse zenders en naar Sport 1 voor het buitenlands voetbal.”

“Ik kijk gericht, weet door de week heen wat ik wil zien. Sport, actualiteiten en af en toe een film. Ik ben natuurlijk wel gebonden aan sportevenementen. En buiten het voetbalseizoen kijk ik automatisch een stuk minder tv. In de zomer staat mijn kijkgedrag sowieso op een lager pitje. Zeker in de vooravond als het mooi weer is. Dan word ik kritischer, leg ik de lat hoger. Ik kijk heel graag naar *De Wereld Draait Door*, maar als het 24 graden is en barbecueweer, ren ik niet naar binnen om naar Matthijs van Nieuwkerk te kijken.”

Alibi

“Mijn vrouw en kinderen kijken liever niet naar sport. Nooit. Als ik naar het *Sportjournaal* kijk en de hond stapt per ongeluk op de afstandsbediening, dan wordt dat bij mij thuis met luid applaus ontvangen. Maar mijn werk is een prima alibi om de baas over de televisie te spelen. Mijn gezin heeft minder oog voor de beeld- en geluidskwaliteit van satelliet dan ik; ze kijken net zo lief analoog in de woonkamer. Ik kan het niet aanzien! Als ik de afstandsbediening te pakken krijg, schakel ik meteen over naar satelliet.”

“Nadelen? Ik moet wel eerlijk zeggen dat de elektronische programmagids nog wel eens stukt. En ik mis de BBC enorm; die zit niet in het pakket. Maar het beeld is veel beter en het geluid loepzuiver. De techniek ontwikkelt aan de lopende band; het WK voetbal wordt zelfs in 3D opgenomen. Het is nog niet besloten of de NOS daar iets mee doet, want er hangt een kostenplaatje per wedstrijd aan. Het is de vraag of we dat moeten willen: relatief weinig huishoudens hebben 3D-televisie. Ik ga het WK overigens niet volgen via mijn schotel, want ik ben in Zuid-Afrika om verslag te doen van de wedstrijden!”

Colofon

Samenstelling, redactie en vormgeving:

FC Klap, Hilversum

Fotografie: Wim Kluvers, Ruud Voest en anderen

Tekstbijdragen: Robert Briel

ASTRA Benelux B.V.

Mozartlaan 27 d, Hilversum

www.ses-astra.com

T. +31 (0)35 625 44 90

F. +31 (0)35 625 44 99

E. benelux@ses-astra.com

ASTRA is een handelsmerk van SES ASTRA S.A., een SES bedrijf. De gegeven informatie is correct op het moment van het verschijnen.